

Důvody:

Dovolání, opírající se o důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. jest ospravedlněno. Odvolací soud zjistil, že žalovaná před smrtí svého manžela v roce 1894 se zavázala oproti žalobci, svému to synu, že mu po jeho sňatku postoupí svou polovici domku a pozemků, že byla postupní hodnota přesně stanovena, že totiž určil žalobce jí vyplatiti 900 zl. = 1.800 K a poskytovat jí byt a plniti výměnek co do dávek přesně stanovený a vymezený a dále zjistil, že žalovaná tento svůj závazek uznala i později, když se žalovaný oženil, že žalobce, oženiv se potom, ujal se za souhlasu žalované hospodaření i na jejích polovicích zmíněných nemovitostí, a že žalovaná přijala od něho část postupní hodnoty. Z těchto skutkových okolností usoudil odvolací soud, že strany uzavřely mezi sebou platnou smlouvu, a že žalovaná byla následkem toho povinna žalovanému svou polovici nemovitostí za ujednanou cenu a plnění dávek výměnkářských přenechat, jakmile se ožení. K tomuto právnímu názoru odvolacího soudu jest přisvědčiti. Dovolacímu soudu, přezkoumávajícímu rozsudek odvolacího soudu v mezích návrhů dovolacích jest vzhledem k tomu, že skutková zjištění odvolacího soudu nejsou napadena v dovolání, vycházejí ze skutkového děje, který soud odvolací pokládá za prokázaný, a poněvadž z něho vyplývá, že strany se dohodly jak o předmětu koupě, tak i o kupní, pokud se týče odstupní ceně, dlužno míti za to, že hledíc k ustanovení § 1053 obč. zák. byla mezi nimi již tehda uzavřena platná kupní pokud se týče odstupní smlouva, jejíž splnění bylo odloženo do té doby, až se žalobce ožení. Netřeba se zabývati otázkou, zdali tato doložka jest podmínkou, na níž platnost smlouvy závisela, či zdali ji jest pojímati jako pouhé určení času pro splnění smlouvy, neboť jest zjištěno, že se žalobce v roce 1908 oženil, že žalovaná i potom uznávala svůj závazek smluvní, a že jako splátku na kupní cenu přijala peněz 1200 K od žalovaného, ba ona sama, byvši jako strana slyšena, udala, že by byla se synem, (žalovaným), když jí ty peníze dával, šla »ke kontraktu«, kdyby ji byl o to požádal. Z toho plyne, že odvolací soud pochybil, pakliže zamítl žalobu pokud se týče potvrdil zamítavý rozsudek prvního soudu s hlediska § 936 obč. zák. Neboť, dospěl-li k úsudku, že strany již v roce 1894 uzavřely spolu platnou smlouvu, vyloučil tím již, že by tu mohlo jíti jen o smlouvu předběžnou ve smyslu § 936 obč. zák., jejíž právní podstata záleží v tom, že strany, smluvivše podstatné kusy t. j. ony náležitosti pro smlouvu samu podstatné, které dispositivním předpisem zákona nelze nahraditi, dohodly se na tom, že v určité době uzavřou spolu smlouvu. Jakmile tedy je jisto, že platná smlouva již existuje, nelze více mluvit o smlouvě předběžné dle § 936 obč. zák., a neprávem proto má odvolací soud za to, že nárok žalobce na splnění smlouvy oproti žalované zanikl, proto, že do jednoho roku ode dne sňatku nedomáhal se ho proti druhé straně smlouvající.

Čís. 1247.

Jest měšťanstvo (určité) obce pouze třídou občanů či samostatným právním podmětem?

(Rozh. ze dne 18. října 1921, Rv I 540/21.)

Obec H. domáhala se žalobou, by knihovní zápis, jímž vloženo bylo tannímu měšťanstvu právo vlastnické na určité pozemky, byl prohlášen neplatným. Oba nižší soudy vyhověly žalobě, odvolací soud uvedl v důvodech: S hlediska nesprávného právního posouzení věci vytýká odvolatel prvému soudu, proč nezamítl žalobu pro nedostatek pasivní legitimace, když odpírá žalované straně právní existenci. Se zřetelem na ustanovení §§ 6 a násl. c. ř. s. jest se tudíž především zabývat touto výtkou, která dle názoru soudu odvolacího není odůvodněna. Stranou žalovanou je měšťanstvo v H., o němž strana žalující tvrdí, že není právní osobou, způsobilou k nabývání práv, čímž popírá jeho existenci jako právního podmětu. Důsledkem toho také navrhl, aby po případě s ohledem na právní poměry měšťanstva byl ustanoven žalované straně opatrovník. Soud první stolice, vyhověv tomuto návrhu, ustanovil straně žalované opatrovníka pro tento spor a odůvodnil to tím, že vzchází pochybnosti nejen o tom, je-li předseda strany žalované Karel B. řádně zmocněn, ji ve sporu zastupovati, nýbrž i o procesní způsobilosti žalované strany samotné (§ 8 c. ř. s.). Je tudíž počítati s možností dvojí: buď je měšťanstvo v H. subjektem právním a pak má také způsobilost býti stranou procesní; v případě opačném není na straně žalované právního subjektu ve smyslu zákona občanského, avšak nedostatek tento byl napraven tím, že první soud ustanovil za účelem provedení sporu proti domnělému podmětu právnímu opatrovníka, který formálně převzal roli strany žalované bez ohledu na to, je-li tato ve skutečnosti právním subjektem, či nic. Postup takový opakuje se v praxi ve všech případech žalob o výmaz práv knihovních, jež vážnou neprávem pro právní subjekty neznámé, anebo vůbec neexistující a je v úplné shodě se zákonem (§§ 8, 9 c. ř. s., § 112 j. n.). Namítá-li odvolatelka, že nedostatek právní existence nemůže býti (ve sporu) odstraněn opatrovnictvím a že opatrovník může zastupovati jenom někoho, kdo existuje, přichází tím do rozporu s citovanými předpisy zákona, jakož i s úvahou, že by při správnosti stanoviska jím hájeného vůbec nebylo možno prováděti spory o výmaz práv knihovních, zapsaných pro subjekty právně neexistující. Jasným dokladem toho, že zákon uznává možnost prováděti spor pouze proti opatrovníku k tomu účelu zřízenému bez ohledu na to, je-li na straně žalované skutečný podmět právní, jsou také ustanovení §§ 158, 159 obč. zák. Z uvedených důvodů neměl soud první stolice a nemá ani soud odvolací příčiny, aby žalobu pro nedostatek pasivní legitimace správně pro nedostatek procesní způsobilosti na straně žalované zamítl aneb odmítl. Další výtka odvolatelova, že první soud vyhověl žalobě z důvodů, o kterých se strana žalující ani nezmínila, jest do jisté míry oprávněna. Obsah žaloby nepřipouští pochybnosti, že strana žalující se domáhá nároku žalobního z důvodu, že vklad práva vlastnického do zemských desk pro měšťanstvo v H. byl od původu neplatným. První soud, nevysloviv se o tom, uznává-li měšťanstvo v H. za právní podmět čili nic, vyhověl žalobní prosbě proto, že zrušením měšťanství zanikl právní subjekt (který?), že někdejší měšťané nemají více oprávnění, bývalá práva k lesu »Dědičky« vykonávají, dále že tento les stal se opět statkem obecním, vlastně nyní vzhledem k § 1 zákona ze 17. července 1919, čís. 421 sb. z. a n. kmenovým jménem obce. První soud vyhověl tudíž prosbě žalobní z důvodu neplatnosti vkladu, nastavší dle jeho názoru po zákonu právě citovaném

pokud se týče po zákonu ze dne 15. dubna 1920, čís. 304 sb. z. a n., ne-
dbaje toho, že strana žalující uplatňovala původní neplatnost vkladu, a
přehlédnuv, že své nároky o zákon posléz citovaný vůbec neopírala a
opírali nemohla, poněvadž zákon ten nabyl účinnosti teprve dnem 6. května
1920, kdežto žaloba byla podána již dne 20. dubna 1920. Vychází-li první
soud z předpokladu, že měšťanstvo v H. před vydáním zákona ze dne
15. dubna 1920, čís. 304 sb. z. a n. subjektem právním bylo, že však zru-
šením měšťanství této vlastnosti pozbylo, pak ovšem tento důvod nestačí,
aby žalobní prosbě bylo vyhověno, neboť základem žalobního nároku je,
že vklad práva vlastnického pro měšťanstvo v H. byl od původu ne-
platný. Kdyby však bylo jisto, že měšťanstvo tohoto knihovního práva
vlastnického platným způsobem nabylo, tu by pozdější pozbytí tohoto
práva následkem zrušení měšťanství nemělo ještě za následek, že by se
musil znovu zřídit stav knihovní, který tu byl před sporným vkladem
práva vlastnického, leda že by to zákon shora citovaný byl výslovně
ustanovil. Avšak ustanovení takového v tomto zákoně není. Paragraf
6 tohoto zákona vztahuje se výlučně na práva užívací nebo požívací na
nemovitostech obce a nelze ustanovení toto rozšiřovati na práva vlast-
nická. V § 4 téhož zákona, týkajícím se užitků a požitku, které měšťané
brali z obecního statku, odkazuje se na ustanovení zákona ze dne 17. čer-
vence 1919, čís. 421 sb. z. a n. Podle § 6 tohoto zákona zůstávají však ne-
dotčeny převody nemovitostí obecního statku do vlastnictví podílníků,
které byly vykonány na základě smluv a právních jednání uzavřených
do 1. srpna 1914, a podle § 7 téhož zákona zůstávají rovněž nedotčeny
převody takové, pokud se staly na základě rozsudků, leč že by šlo o roz-
sudky, vydané po 1. srpnu 1914 pro zmeškání neb uznání. K tomu do-
dává § 8, že pojmem podílníci rozumějí se osoby, jež jsou podle ustan-
vení obecních zřízení oprávněny užívatí obecního statku ať společně nebo
jednotlivě co do určitých částí. § 5 tohoto zákona, obdobný § 6 zákona
o zrušení práv měšťanských, vztahuje se opět výlučně na práva užívací
nebo požívací podle ustanovení obecních zřízení na nemovitostech obec-
ního statku zapsaná. Z toho je zřejmo, že z ustanovení těchto zákonů
nelze vyvoditi závěr, že by beze všeho bylo lze obnoviti dřívější knihovní
stav a za tím účelem vložiti právo vlastnické na nemovitosti, předmět
sporného vkladu tvořící, pro žalující obce, kdyby bylo jisto, že měšťan-
stvo následkem zrušení měšťanství pozbylo způsobilosti, býti subjektem
právním, neboť zákony ty nemají ustanovení o tom, jaký vliv má zrušení
měšťanství na vlastnická práva, měšťanstvem jako samostatným sub-
jektem právním nabytá, a nelze z nich vyvoditi, že by v případě tom při-
padlo právo vlastnické obci. O účincích, jaké má zánik právního předmětu
anebo ztráta procesní způsobilosti některé ze sporných stran za doby
sporu na průběh jednání, obsahují příslušná ustanovení §§ 155, 158 a 35
c. ř. s. Chtěla-li by se tedy strana žalující toho dovolávati, že strana
žalovaná, totiž měšťanstvo v H., za sporu pozbylo způsobilosti k právům
a tím i způsobilosti procesní, nemělo by to na průběh dalšího jednání vý-
znamu, poněvadž, kdyby se vycházelo z předpokladu, že strana žalovaná
při podání žaloby způsobilost ku právům ještě měla, bylo by nutno při-
hlížeti k tomu, že jí byl k vedení sporu zřízen opatrovník, který vydal
svému právnímu zástupci řádnou plnou moc procesní a tím ho zmocnil,
stranu žalovanou až do právoplatného ukončení sporu zastupovati. Z před-

chozích vývodů je zřejmo, že pouhý poukaz na ustanovení zákonů ze dne 17. července 1919, čís. 421 a ze dne 15. dubna 1920, čís. 304 sb. z. a n., jak v rozsudku prvního soudu jsou citována, k odůvodnění jeho rozhodnutí ve věci hlavní nestačí. Má-li tudíž toto rozhodnutí obstát, nutno je opřít o důvody jiné a tu jest především přikročiti k řešení otázky, je-li měšťanstvo v H., pro které bylo, jak nesporno, ve vložce desk zemských na nemovitosti tamtéž zapsané vloženo právo vlastnické, podmíněm právním a tím způsobilé nabývatí práv a bráti na se právní závazky. A na tuto otázku odpovídá soud odvolací záporně. V otázce právě naznačené poukazuje strana žalující k tomu, že měšťanstvo v H., jsouc pouhou třídou občanů, nemá ani stanov ani jiných schválených pravidel, týkajících se zastoupení oproti třetím osobám, dále, že není předpisů o tom, jakým způsobem měšťanstvo může nabývatí práv a bráti na se závazky, z čehož dovozuje, že měšťanstvo není vůbec právní osobou ve smyslu zákona, způsobilou nabývatí práv, zejména knihovních, a že subjektem práv takových by mohli býti pouze jednotliví měšťané. Strana žalovaná zdůrazňuje, že § 42 zákona o dávce z majetku ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. zařazuje měšťanstva mezi právnické osoby, z čehož se snaží dovoditi, že tu jde o skupinu osob, dle zákona dovolenou, avšak poukaz na toto zákonné ustanovení nemá pro tento případ významu, poněvadž ustanovení to se vztahuje na měšťanstva pravovárečná, nikoli na měšťanstva vůbec. Mimo to doznává žalovaná strana, že její vnitřní ústava není dosud upravena, kteréž doznání obsaženo ve slovech: »Jak my upravíme otázku vnitřní naší ústavy, dosud rozhodnutí nejsme.« Je tedy nesporno, že měšťanstvo v H. není osobu právnickou, neboť bez ústavy písemné (stanov) není korporace, není spolku. To ostatně strana žalovaná doznává, snažíc se dovoditi dále, že měšťanstvo v H. je společností občanského práva a to společností zákonem dovolenou. Poukazuje-li při tom pouze na ustanovení §§ 26 a 286 obč. zák., pak to ovšem k odůvodnění, že měšťanstvo v H. je společností zákonem dovolenou, nestačí, neboť tato všeobecná ustanovení možno vztahovati pouze na takové společnosti, kterým speciální ustanovení zákonná přiznávají povahu právního subjektu, jako na př. společnosti akciové, společnosti s ručením omezeným, těžištní a t. d. Pokud tedy strana žalovaná není s to, aby přesně uvedla druh dovolených společností, k nimž měšťanstvo v H. patří, a naopak doznává, že měšťanstvo to dosud vnitřní ústavy, tedy společenské smlouvy nemá, nelze měšťanstvo to považovati ani za dovolenou společnost občanského práva. Ježto pak není ani osobou právnickou ani jiným útvarem právním, který by bylo dle zákona považovati za právní subjekt, vyplývá z toho důsledně, že není způsobilé, aby nabývalo práv a brálo na se závazky. Naproti tomu je správným názor strany žalující, že měšťanstvo je pouhou třídou občanů (§ 6 a násl., § 101 čes. zřiz. obec.) a že subjektem práv by mohli býti pouze jednotliví měšťané, pro něž ovšem právo vlastnické vloženo nebylo. Z předchozích vývodů vyplývá, že jak vyjádření ze dne 16. prosince 1907, tak i sporný vklad práva vlastnického pro měšťanstvo v H. jsou neplatny a právně bezúčinný. Na tom ničeho nemění okolnost, že usnesení obecního zastupitelstva města v H. ze dne 16. prosince 1907, usnesení okresního výboru v P. ze dne 30. října 1908, jakož i usnesení zemského soudu v Praze ze dne 22. prosince 1908 nabyla moci právní, neboť usnesení tak nebyla s to, aby měšťanstvu v H. pro-

půjčila právní osobnost, které se mu k nabývání práv nedostává. Pro tento nedostatek nemohlo měšťanstvo v H. nabýti sporného práva vlastnického ani vydržení. Je tedy žalobní prosba ve věci hlavní v celém rozsahu odůvodněna a bylo jí prvním soudem právem vyhověno.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozsoudil.

Důvody:

Lze plně přisvědčiti odvolacímu soudu potud, že důvod, z kterého první soud vyhověl žalobě, před zákonem neobstojí, poněvadž bylo žalováno z důvodu původní neplatnosti knihovního vkladu (§ 61 knih. zák.), a proto otázka, jaký vliv mají pozdější zákony ze dne 17. července 1919, čís. 421 a ze dne 15. dubna 1920, čís. 304 sb. z. a n., na knihovní vklad vlastnického práva žalovaného měšťanstva, bylo-li takové právo řádně snad nabyto, v tomto sporu vůbec nepřichází v úvahu. Nelze však souhlasiti s odvolacím soudem, pokud pokládá výsledky dosavadního řízení za dostačitelné, by na jejich základě mohla žalované straně býti upřena povaha samostatného podmětu právního, a z toho důvodu shledává vklad vlastnického práva pro žalované měšťanstvo od počátku neplatným a žalobu opodstatněnou. Názor ten byl by správným, kdyby žalované měšťanstvo skutečně nebylo ničím jiným, než sborem měšťanů v H., neboť v tom případě slušelo by dáti za pravdu odvolacímu soudu, že jde o pouhou třídu občanů, která jako taková není způsobilá, by nabývala práv a brala na sebe závazky, a tudíž nemá povahy právního subjektu. Ale žalovaná strana přednesla ve sporu řadu okolností, které vzbuzí pochybnosti o tom, zda měšťanstvo v H., kterému svědčí sporný vklad práva vlastnického, jest vskutku jen veškerostí měšťanů v H. Byloť žalovancu stranou uvedeno, že obecní výbor uděloval sice právo měšťanské a že udělením měšťanství nabýval jmenovaný měšťan práva na spoluužívání lesa »Dědičky«, že však před jmenováním měšťanem musil každý splniti určité podmínky, jmenovitě musil býti vlastníkem nemovitosti, podle které se řídilo množství požitků, a musil býti přijat ostatními společníky (měšťany); že právo na požitky zaniklo nikoliv úmrtím měšťana, nýbrž teprve úmrtím jeho manželky; synovi ovšem musilo právo měšťanské znovu býti uděleno, by nabyl práva na užitky; že měšťanstvo vystupuje samostatně; — všechny výdaje — jako na kulturu, daně a veřejné dávky platí měšťané; — tito vedou účty o příjmech a vydáních samostatně, a berou užitky z lesa dle starobylých pravidel; že měšťanstvo volilo do honebního výboru samostatně za svůj les a mělo vždy právo volební v prvním sboru do obce a jako velkostatek právo volební do okresního zastupitelstva; — že předseda měšťanstva zastupuje je vůči úřadům a třetím osobám; — že veškeré účetnictví obecní vedlo se odděleně od účetnictví měšťanstva; — že měšťanstvo podléhá dávce z majetku; — že les měšťanstva jest vytyčen svými vlastními mezníky a tím úplně oddělen od obecního lesa a statku; — že obec přijala v roce 1912 od měšťanstva narovnáci peníz. Kdyby bylo tomu tak, jak žalovaná strana uvádí, nebyla by vyloučena možnost, že žalované měšťanstvo nebylo pouhou třídou občanů v H., nýbrž zvláštním sdružením osob, které tvořilo uvnitř obce H. samostatný útvar soukromo-

právní s tou ovšem zvláštností, že jednou z podmínek účastenství v tomto sdružení byla skutečnost, upravená právem veřejným, totiž měšťanství v obci. Takovéto útvary nejsou theorii a praxi neznámy. Věc má se tak, že tu jest zvláštní soukromé jmění, které není jměním jednotlivých členů dle podílů, nýbrž jměním sdružení, členem pak nemůže se státi nikdo, komu nebylo dříve obcí uděleno právo měšťanské, a v příčině tohoto udělení docházejí plně platnosti zásady práva veřejného; — ale měšťan, obcí zvolený, musí teprve splněním zvláštních podmínek, sdružením stanovených, zejména vlastnictvím nemovitosti, zjednat si účastenství v něm a tím i účasti na užitcích společného jmění (Srv. Pražák, Rakouské právo ústavní I 144, 145, 146). V takovém případě jde o právní útvar podobný korporaci, jež někteří nazývají reálním společenstvem (srv. Krainz, System des österr. allg. Privatrechts, V. vydání 1913 I svazek § 80 III. str. 181 a násl. a literaturu tamže v pozn. 60 uvedenou, zejména Notariatszeitung 1886 č. 46 a 51 »Über Realgenossenschaften in Österreich«), a jež lze zcela dobře přirovnati k tak zvaným pravovárečným měšťanstvům. Také právní povaha těchto byla a dosud jest spornou; judikatura a literatura kloní se však v poslední době k názoru, že tato pravovárečná měšťanstva, pokud sama provozují podnik pivovarský, jsou společnostmi výdělkovými; pokud však jsou toliko vlastníky společného statku (pivovaru), aniž sama provozují živnost a na svůj vlastní účet předsednou právní jednání, pouhými společenstvy statku (communio) ve smyslu občanského zákoníka (Srv. Voldan v Právniku 1888 str. 1 a násl.; — tamže str. 421; — Randa; Obchodní právo str. I 129, II 32). Žádným způsobem nelze takovýmto útvarům upřít samostatné právní existence a tudíž povahy právního subjektu, ať již dle okolností toho kterého případu jsou pokládány za korporace, společnosti nebo pouhá společenství statků. V tomto případě mohly by samostatné právní existenci žalovaného měšťanstva nasvědčovati nanejvýš skutečnosti, že měšťanstvu v H. jako takovému příslušelo snad právo volební za měšťanský les v prvním sboru do obce, — do výboru honebního a do okresního zastupitelství (ve sboru velkých statků); — že měšťanstvo v H. samostatně vystupovalo před úřady a úřady s ním jednaly; — že daně a přirážky jemu byly předepsány a jím placeny; — poněvadž vše to bylo by lze pokládati za příznaky právní samostatnosti. Nemalý význam mělo by také, kdyby účast v měšťanstvu skutečně nebyla zanikala úmrtím měšťana, nýbrž přecházela na vdovu, ježto právo měšťanské (měšťanství) bylo dle obecních zřízení právem ryze osobním, jež pomíjelo úmrtím měšťana, a jehož manželka nebyla účastna. Pochybnosti, vyslovené soudem odvolacím proti samostatné existenci žalovaného měšťanstva, nejsou takové, by naprosto vylučovaly jeho právní osobnost. Odvolací soud upírá mu ji proto, že nemá písemné ústavy (stanov) a proto není korporací nebo spolkem, a že nelze je pokládati za společnost zákonem dovolenou, poněvadž příslušná ustanovení zákonná přiznávají povahu právního subjektu, kteréhožto předpokladu tu není. Tím, co uvádí soud odvolací, nejsou však vyčerpány možnosti samostatné právní existence žalovaného měšťanstva, jak patrné z toho, co výše vyloženo. Ostatně nelze písemnosti ústavy přikládati ten rozhodující význam, jaký jí dává soud odvolací. Stačilo by, kdyby žalované měšťanstvo spravovalo své záležitosti uvnitř a na venek dle pravidel pevných, byť ne psaných, zejména kdyby úřady takovýto způsob

správy — alespoň mlčky — byly uznávaly. V tom směru žalobkyně sama uváděla, že žalované měšťanstvo svolávalo každoročně jednu valnou schůzi, při které byl volen předseda; — že předseda přijímá jako takový vyřízení úřadů, svolává a řídí schůze měšťanů, a vyřizuje běžné věci týkající se měšťanstva; — a žalovaná strana přednesla, že předseda zastupuje měšťanstvo vůči úřadům a třetím osobám. Žalobkyně dokládá se diplomem ze dne 5. února 1867, ve kterém se uvádí, že rada města H. pojišťuje měšťanovi veškerá starobylá práva měšťana v H., zvláště spolu-užívání lesa »Dědičky« dle stávajících pravidel; než z tohoto diplomu, pocházejícího z roku 1867, nelze dotud nic vyvoditi proti možnosti samostatné existence žalovaného měšťanstva, dokud nebude náležitě vysvětlen vztah mezi udělením práva měšťanského a členstvím v měšťanstvu jako majiteli sporných nemovitostí. Na všechnen způsob slušelo vzíti podrobně na přetřes svrhu vytčená tvrzení žalované strany, přihlížejíc ovšem k opačným údejům žalobkyně; — přiměti strany dle § 182 c. ř. s. k přesnému vyjádření po případě doplnění jejich údejů; — provéstí dukazy v tom směru již nabídnuté a snad ještě nabízené; — neboť jen takovýmto způsobem lze zjednatí spolehlivý a dostatečný podklad pro zodpovědění otázky, zda žalované měšťanstvo jest skutečně jen třídou občanů či samostatným právním podmětem ve smyslu svrhu naznačeném. Poněvadž se tak nestalo, trpí odvolací řízení vadou, která byla způsobila zamezení úplné vysvětlení a důkladné posouzení rozepře (§ 503 čís. 2 c. ř. s.), a tato neúplnost měla v zápětí nesprávné posouzení věci po stránce právní (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Jsou tu tedy uplatňované důvody dovolací i bylo tudíž vyhověno dovolání a dle § 510 c. ř. s. zrušen rozsudek odvolací, a poněvadž jest patrně třeba jednání v první stolici, by věc stala se zralou k rozhodnutí, též rozsudek soudu prvního, a vrácena tomuto věc k projednání a opětnému rozhodnutí. Kdyby se ukázalo, že žalované měšťanstvo jest samostatným právním podmětem, a proto nemohl obstáti názor, že sporný vklad práva vlastnického jest od počátku neplatný pro nedostatek právní existence měšťanstva v H., bylo by ovšem třeba přikročiti k rozboru ostatních důvodů, z kterých žalobkyně vytýká původní zmatečnost a neplatnost vkladu, jimiž však ani soud první stolice, ani soud odvolací se nezabýval.

Čís. 1248.

Přijala-li jedna strana návrh druhé strany se změnou neb obmezením, zamítla novým svým návrhem celý návrh, nikoliv pouze onen bod, jehož změnu navrhovala.

(Rozh. ze dne 18. října 1921, Rv I 551/21.)

Po delší vzájemné korespondenci zaslal žalobce žalované bance zboží, uvedené ve faktuře ze dne 1. října 1919, žalovaná přijala fakturu i zboží bez námitek a poukázala žalobci v prosinci 1919 svou odbočkou v Praze 22.400 K rak., jež žalobce nepřijal a domáhal se žalobou zaplacení 15.762 Kč. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl a uvedl mimo jiné v důvodech: Žalobce domáhá se žalobou, aby žalovaná byla uznána povinnou, zaplatiti mu 15.762 Kč